

Húsvét I.

2007. április 8.

Fájdalomtól a küldetésig

Textus: János 20,11-18

1. Amit a textusról tudni kell - exegetikai és irodalomkritikai megértés

Jóllehet János tudósítása a húsvéti történetről egységesnek tűnik (Jn 20,1-18), történetkritikai szempontból mégis két különálló, egymással konkuráló¹, a szinoptikus hagyománnyal nehezen összeegyeztethető perikópával állunk szembe. Péter és a „másik tanítvány” (20,2) látogatását az üres sírnál nem jegyzi a szinoptikusok, viszont Mária Feltámadottal való találkozásának leírása leginkább a Márk tudósításának ismeretét feltételezi. Ki jut el előbb a húsvéti hitre? Mária, aki először találkozik a Feltámadottal? A „másik tanítvány”, akinek elegendő az üres sír látványa? Vagy Péter, aki először lép be a sírboltba?

Az egész perikópa (20,1-18) leíró jellegű, részletes, körültekintő tudósítás, amely már azokra az értelmezésekre is reflektálni kíván, amelyek az eseményeket kísérték. Pl. szükségesnek tartja utalni azokra a feltételezésekre, amelyek a zsidók között elterjedtek, miszerint Jézus holttestét a tanítványok lopták el (v.ö.: Mt 27,64; 28,11-15) vagy a kertész távolította volna el (v.ö. Jn 19,41; 20,15). Viszont az a rend, amelyet Péter a sírban talál, kizárja a holttest elrablásának lehetőségét.² A 9. vers kommentár-jellege a későbbi szerkesztést támasztja alá. *Klaus Künkel* szerint a húsvéti történetek áthagyományozásában elsősorban nem tudósítókkal, hanem teológusokkal, igehirdetőkkel van dolgunk.³ Tekintettel arra, hogy a két szakaszt ugyanaz a teológiai probléma, az *üres sír* kérdése kapcsolja össze, érdemes mégis egységben látni a kettőt és a 20,1-10 szakaszt lekióként olvasni.

¹ Siegfried SCHULZ: *Das Evangelium nach Johannes*. NTD 4. Göttingen 1975. 241.

² U.o. 242.

³ Klaus KÜNKEL: *GPM (Göttinger Predigtmeditationen)* 54. Jhrg. 1965. 169.

11. n. Mária a Lk 8,2-ből ismert. Jézus őt hét ördögtől szabadította, meg, aki azt követően városról városra követte őt, a tizenkettővel együtt. A keresztre feszítést távolról figyelte (Mt 27,55), ott volt a sírba helyezésnél (Mt 27,61). Húsvét reggelén először megy a sírhoz, majd továbbra is ott marad, miután a tanítványok eltávoznak. Sír a sírnál. A sír az a hely (*mnemeion* = sír, síremlék, emlék), ahol feltör az emlék, ahol megelevenedik a múlt, az együtt töltött idő (Jézussal való találkozása, gyógyulása, az út Galileától Jeruzsále-mig). Nemcsak benéz, hanem mélyen behajol (*parakupto*, itt. aor. = belenézni, belemélyedni) a sírboltba – egész teste belegörnyed a fájdalomba, az egész emberi lét a sír felé tart, követi a tekintetet. Bár Mária hallott már a feltámadásról, számára Jézus (még) halott – tekintetét és egész valóját még a halál tartja fogva.

12-13. n. Az angyaloknak – a szinoptikusakkal ellentétben – itt nincs különösebb teológiai szerepe. Nem a feltámadás híret közlik,⁴ csupán az asszony fájdalma iránt érdeklődnek. Válasz: „Mert elvitték az én Uramat” – lényeges itt a személyes névmás, mint a Krisztushoz tartozás jele, valamint a Feltámadott *kyrios*ként való megnevezése (nemcsak Pál, hanem János is így ismeri a feltámadott Krisztust).

14-15. versben következik be a fordulat: Jézus mögötte áll. Ő még az angyalok megszólítására fordul hátra (*strephomai* – aor. megfordulni). Még nem ismeri fel Jézust, de tekintetét már elfordítja a sírról. Jézus megszólítja, de az asszony gondolata még mindig a holttest körül jár, végzetes vaksága ez az emberi egzisztenciának. Az emberi szeretet és ragaszkodás utolsó lehetséges megnyilvánulásaként, a holttestet akarja tartósítani.

16. n. Jézus nevéen szólítja (V.ö.: Ézs 43,1; Jn 10,3) Máriát, a feltámadott személyesen szólítja meg az asszonyt. Erről lehet felismerni az Urat: név szerint ismeri övét. Döbbenetes - *Bultmann* szerint -, hogy „Jézus jelen lehet, az ember mégsem ismeri fel őt, mindaddig, amíg nem szembesül személyesen megszólításával”.⁵ Ennek hatására viszont Mária teljesen megfordul (aor.-part), a korábban elkezdett mozdulat célba ér. Felismeri Jézust, de úgy, mint korábbi mestert, tanítót (*rabbuni*), aki visszajött a halálból és újból folytathatja megkezdett munkáját Izraelben. Úgy tekint a feltámadottra, mint aki visszatért az élők sorába. Az evangélistának viszont nem ez a szándéka.

17.n. A Feltámadott nem érinthető meg – nem ebbe az életbe tér vissza, ezért az emberi megtapasztalás által nem ragadható meg. Közte és Jézus között ott van a halál: Mária a halálon innen, Jézus a halálon túl. A feltámadás nem az idő kerekének visszaforgatása, nem a halál visszafordítása, hanem a halál legyőzése. Egyes fordítások szerint: „ne tartóztass fel engem.”⁶ Jézus küldetése

⁴ GÁL Ferenc: *János evangéliuma*. Szent István Társulat. Budapest 1987. 340.

⁵ R. BULTMANN: *Das Johannesevangelium*. Göttingen 1964. 531.

⁶ DR. LENKEYNÉ dr. Semsey Klára: *János Evangéliuma 13-21. részek magyarázata*. Debrecen 2001. 191. – V.ö.: Ulrich WILCKENS: *Das Evangelium nach Johannes*. NTD 4. Göt-

még nem ért célhoz, viszont a vele való kapcsolattartás nem lehet ugyanaz, mint nagypéntek előtt. Az isteni dicsőségbe való visszatérése és végleges megdicsőülése még hátra van, ugyanakkor az új teremtés valósága nyilvánul meg a régiben. Mária feladata nem az érintés általi meggyőződés, hanem a bizonyágtétel: „... menj az én testvéreimhez és mond meg nekik...” Nyomatékosan testvéreinek nevezi a tanítványokat, nem csoda, hiszen az Atyához (aki általa a tanítványoknak is Atyja) való visszatérése által válik valósággá a választottak istenfiúsága. A Feltámadott nem mond mást, mint amit a földi Jézus is hangsúlyozott: az Atyához való távozása nemcsak a búcsú órája, hanem a vele és az Atyával való közösség kezdete. A Feltámadott kijelentésének célja és értelme: Isten és ember kapcsolata elől végleg elhárult az akadály.

18. v. Mária engedelmeskedik, ő az első, aki a feltámadott Urat (*kyrios*) látta és bizonyágot tehet róla. Ez önmagában hallatlan, hiszen a korabeli zsidó jogrendben az asszonyok tanúvallomásának nem volt jelentősége.⁷

2. Teológiai összefüggések feltárása

2.1. Az igehirdetésnek Húsvét reggelén nem arra kell törekednie, hogy hiteles történeti tudósításként tüntesse fel mindazt, ami Jézus és Mária között történt az üres sírnál. Mint fentebb említésre került, a szöveg nem mentes a szentíró teológiai megfontolásaitól, szándékától. De arra a kísérletre sem vállalkozhatunk, hogy a mai ember feltámadáshitét következő logika mentén próbáljuk életre hívni: mivel Jézus megjelent Máriának és Mária hitt, ezért mi is elhithetjük, Jézus valóban feltámadott. A hit ugyanis több mint *igaznak tartása* annak, ami megtörtén(hetett). Sokkal inkább a feltámadott Krisztust kell hirdetnünk és a középpontba állítanunk, a textus eredeti szándékának megfelelően. Míg a Jn 19,5-ben Pilátus így szólhatott Jézusról „*ecce homo!*”, a mai Ige ezt hirdeti: „*ecce Deus!*”

2.2. A legnehezebb kérdés: mi alapozza meg a feltámadás-hitet? Elegendő ehhez az üres sír látványa (ténye) vagy szükséges ehhez a feltámadott Úr személyes megszólítása? Vagy a kettő ugyanaz a hit? Ha Péter és János példáját vesszük, mondhatjuk: igen, az üres sír meggyőzte őket arról, amit Jézus háromszor is kijelentett halála előtt! Viszont mindaz, ami Máriával történt a sírnál, megkérdőjelezi az előbbit és rávilágít: a hit több és más, mint megtapasztalás, meggyőződés, igaznak tartás. Mégis: mi az ami munkálja a „hit bizo-

tingen 1998¹⁷. 309.

⁷ S. SCHULZ: i.m. 244.

nyosságát”? A textus objektív, hiteles, tévedhetetlen bizonyossága és tudósítása, vagy pedig a Jó Pásztor hangja, ahogyan nevünkön szólít?

Luther segít tovább ebben a dilemmában, amikor különbséget tesz a szofisták hite és az igaz hit között: „A szofisták örökölt vagy sugallt hite azt mondja Krisztusról: hiszem, hogy Isten fia szenvedett és feltámadott – ennyi. De az igazi hit azt mondja: hiszem, hogy Isten fia szenvedett és feltámadott – értem és az én bűneimért, és ebben bizonyos vagyok!”⁸

2.3. Luther, H. J. Iwand és E. Fuchs egyaránt a *hit és szeretet* összefüggésére hívják fel a figyelmet e perikópa kapcsán, mint ami megfelel a János evangéliuma átfogó *predestinációs* jellegének.⁹ Luther szerint „Mária azért lehet példakép és az evangélista azért írja le olyan nagy gonddal találkozását Jézussal, hogy mi akik az ígét olvassuk és halljuk, megérezzük azt a tüzet, amely Mária szívét lángra lobbantotta Jézus íránt... Egyedül a szeretet az, amely Jézushoz vezet, [...], vajha nekünk is olyan szívünk lenne, mennyivel más emberek lehetnénk. De mi maradunk ma hideg, holnap még hidegebb szívvel, reménytelen, megkeseredett emberek”¹⁰

H. J. Iwand megállapítja, hogy csak Isten kegyelmi kiválasztásával magyarázható az, ha valaki számára a Feltámadott megjelenik.¹¹ Viszont ha valakit a hitre hív el Krisztus, azt a szeretetre és közösségi létre hívja el. Hit, szeretet és közösség elválaszthatatlan egymástól. Aki szeret, azt tudja vállalni a közösségi élet kockázatát – ily módon viszont hit valóságát és Krisztus jelenlétét tapasztalja meg.

3. Prédikációvázlat

„Mert a legárvább akinek még halottai sincsenek” (*Kányádi*). Pedig fájdalmas megállni szeretteink sírjánál, különösen, ha a sír friss. Fájdalmas néma vagy hangos párbeszédet folytatni az elhunyttal, amelyre nem jön válasz. Tudjuk mit jelent elmerülni az emlékezésben, feleleveníteni az együtt töltött éveket, emlékeket. Azok az utak, amelyek a temetőbe vezetnek, igazán nem hoznak megnyugvást, inkább felelevenítik a gyász, az egyedüllét, a fájdalom sebeit. Mégis, az emlékezés és a fájdalom azt bizonyítja: szép volt az együtt töltött idő minden nehézség ellenére, ajándék volt a szeretet, a ragaszkodás, a hűség. A halál árnyékában derül ki igazán az élet gazdagsága – szegény az, akinek

⁸ Martin LUTHER: WA (Werke. Kritische Gesamtausgabe. Hermann Böhlau Nachfolger. Weimar) 39 I 44 ff.

⁹ Ernst FUCHS: GPM 25. Jg. 1970/71. 198.

¹⁰ LUTHER: WA 32, 77/78;

¹¹ Hans Joachim IWAND: Predigtmeditationen. Göttingen 1936-1955.

nincs mire emlékezni. És szegény az a nemzet, amelyiknek nincsenek nagy halottai, mementói és az emlékezésnek olyan közös helyei, ahol megerősödik az összetartozás érzése, megszületik az elhatározás vagy a remény.

1./ *A vég?*

Mária Magdolna számára az üres sír minden volt, csak nem a reménység jele. „Elvitték az Urat a sírból és nem tudjuk hova tették”(2.v.) Kik vihették el? Talán a római hatalom képviselői, vagy a farizeusok és főpapok megbízottai, Jézus ellenfelei – valakik, aki kivégzését eltervezték és véghezvitték, s lám még halálában sem hagyják nyugodtan, mert attól félnek, hogy a halott Jézus is veszélyt jelent a fennálló rend számára (halottkultusz?).

Mária szomorúsága, döbbenete, következtetése *egészen emberi*. Szentanúja volt Jézus szenvedésének és kereszthalálának. Azon kevesek közé tartozott, akik végignézték a kínhalál utolsó perceit, levették a kihűlt, megkínzott testet a keresztről és átadták a sírboltnak. Temette a szeretett Mestert – és vele együtt *temette a saját sorsát*, még csak nemrég megújult életét. Hiszen neki, Jézusnak köszönhette gyógyulását (Lk 8,2). A vele való találkozásban újból értelmet nyert élete. Tanúja lehetett a Mester csodáinak, gyógyításainak, hallotta tanítását, érezte szeretetét. Követte Őt és boldog volt. *Most mindennek vége!* A kő a sírbolt száján lezárta nemcsak a Jézussal együtt töltött időt – de az ő személyes jövőjét is. Nem marad más, mint az *emlékezés* – és az emberileg lehetséges utolsó tett, a *szeretet* végső megnyilvánulása: tartósítani a halott mester testét, mielőtt oszlásnak indul.

Ezért érezhette magát igazán árvának és kisémmizettnek Mária, amikor csak az üres sírt találta a sírkertben. Az *üres sír ténye* őt nem győzte meg – a tények még nem vezetnek hitre. Az üres sír egyelőre csak fokozza kétségbeesését, fájdalmát. Mélyen behajol a sírba, teljesen átadja magát a fájdalomnak, teste fizikailag is követi tekintetét. A gyász az egész embert érinti: testi -lelki-szellemi valóságában. Az emberi élet íve valóban a sír felé tart – de Krisztus nélkül végérvényesen!

Nem így vagyunk mi is? Amikor szemünk csak a fejfát vagy síremléket látja, szereteteink nevével, két évszámmal. Egy foto, egy videofelvétel, egy emléktárgy a halottról vagy halottól. De ahol csak ezt látjuk, ott a valóságnak csak egyik fele tapasztalható meg: a halásos fele. A másik, a jobbik rész szemünk elől el van rejtve. Eltakarja valami (az emberi élet végessége, ismeretünk korlátai, félelem, veszteség, önsajnálát, reménytelenség stb.) - ezért kell engedni, hogy az isteni küldött kizökkentsen ebből az állapotból (akárcsak Máriát az angyal), engedni, hogy a húsvéti prédikáció meglátassa velünk azt, ami vigaszt adhat: nincs már a holtak között, az, aki él!

2./ *A fordulat*

Mária a sírhoz megy, hogy lássa a halott Jézust. Mondhatni, kevéssel is beérte volna. Ott áll a sír szélén, tekintete a múltba réved - pedig akit keres *mögötte áll!* Még valaki áll ott a sír szélén – bárki, névvel vagy név nélkül, mi magunk is: akárki, aki úgy gondolja, hogy Jézus a gyermekkori mesék és álmok hőse; emberek, akiket elvakít a fájdalom, a hajszolt élet vagy az önös érdek, akinek Istenre nincs szükségük és nem várnak tőle semmit. Isten mégis ott áll mögöttük/mögöttünk...

Az élet halálos kert, s ebben a sírkertben (temetővé változtatott világban), ahol az ember csak tehetetlenségét tudatosíthatja a halállal szemben, olyasmi történik, ami meghalad minden elképzelést és várakozást: múltba révedő ember a feltámadott Úrral találja szembe magát.

Mária látja Jézust – de fájdalomában nem ismeri fel, hogy Jézus az. Így van, amikor az ember teljesen átadja magát a fájdalomnak, gyásznak, szomorúságnak; amikor *csak a tényekre* vagy a *semmibe* (az üres sírba) nézünk; amikor az Isten hatalmának is emberi képességek, elképzelések, ismeretek és tapasztalatok korlátain belül adunk helyet. Az önmagába forduló (*Luther: homo incurvatus in se ipsum*) saját lehetőségeinél leragadó ember összetéveszti a feltámadottat a kertésszel, a csodát a véletlennel, az Isten hatalmát a saját képességeivel. Csak azt látja, ami a szeme előtt van – így önmagán sem tud segíteni, mint ahogy a halott sem képes feltámasztani magát! Nemcsak a hitetlenek vannak ezzel így, hanem a kegyesek is! Gyakran olvasni evangélizációra hívogató plakátok hirdetésén: „dönts még ma Jézus mellett és tied lehet az örök élet!” Mintha a kezdeményezés az ember kezében lenne, a labda az ő térfelén pattogna – az ingyen kegyelem olcsó kegyelem lesz, a lényeg, hogy a vallásos ember tudjon jó helyen és jó időben dönteni, nyitottnak mutatkozni, elfogadni...

Mennyivel megrendítőbb, mélyebb és őszintébb a Mária szomorúsága, még ha nem is ismeri fel azonnal Jézust. Ahhoz, hogy felismerje néhány köztetes lépés szükséges:

a). szüksége van arra, hogy előbb megsirassa Jézus halálát, elsirassa korábbi életét, bűneit. Ezért helyénvaló a kérdés: „Asszony miért sírsz?” A sírba mélyen behajoló asszony, miközben teljesen átadja magát fájdalomának, a régi és az új teremtés határán térdel (Példa: 4. b.).

b). szükség van arra, hogy a feltámadott Jézus az embert *nevén szólítsa*, mint Máriát is! (V.ö.: Ézs 43,1; Jn 10,3). Isten nem általában az emberiség Istene, hanem Krisztusban személyes Uram és Megváltóm, s ez a személyes megszólítás összekapcsol vele. Ezt a szeretetkapcsolatot még a halál sem szakíthatja szét!

c). szükséges belátni azt, hogy a feltámadott *Krisztust felismeri – ajándék*. Ebben az ajándékban Isten szabad kegyelme folytán részesül az, akit

erre Isten kiválasztott és nem emberi adottságai vagy képességei alapján. Milyen mélységéből kerül felemelésre Mária - milyen magasságából (büszkeség, gőg) kell Pálnak a porba zuhannia ahhoz, hogy ebben a kijelentésben részesüljön?

d). szükséges elfogadni, hogy *batár* van a halandó ember és a feltámadott Krisztus között: jelenléte ajándék, de az emberi megtapasztalás számára nem hozzáférhető („ne érints engem” 17.v). A húsvét több mint megelevenedés vagy az életbe való visszatérés. Az ember nem érintheti meg a Feltámadottat, de a Feltámadott megragadja az embert és részesíti a húsvéti örömben.

Húsvét ott van, ahol mi is meggyászoljuk Jézus halálát, húsvét ott van ahol elsíratjuk bűneinket, húsvét ott van, ahol elfordulunk ó-emberünktől és odafordulunk a feltámadott Krisztushoz.

Mária nemcsak *hátrafordul*, hanem *megfordul*. Az Ige szerint Mária kétszer fordul meg. Hogyan? Előbb odafordul Jézushoz, majd újból elfordul tőle? Nem, az első fordulat, amikor hátrafordul, *még* a magába forduló, megkeseredett ember cselekedete. Fontos ez a megtérés, amit az ember tud felmutatni Istennek – de nem elég! A második, igazi fordulat akkor következik be, amikor Jézus nevéen szólítja és ő felismeri az Urat!

Ha mai igehallgató és húsvétot ünneplő ember megannyi nyomorúsága között szívesen azonosul a magát fájdalmanak átadó asszonnyal, éppen húsvét ünnepén meg kell látni: Mária abban is példa számunkra, hogy el tud fordulni a sírtól és oda tud fordulni Jézushoz; elfordul a múlttól, hogy a jelenben felfedezze az élet Urát!

3./ *A küldetés*

Amikor a Szentírásban Isten megjelenik az embernek, megjelenése együtt jár az *elhívással* és a *küldetéssel*. Húsvét reggelén sincs másként. Mária megbízatást kap: „menj az én testvéreimhez és mond meg nekik...”(17.v).

Nem arról van itt szó, hogy Mária most már folytathatja elveszettnek vélt, néhány perccel korábban még elsíratott, nagypéntek előtti életét. Az igazán új élet csak most kezdődik számára. Az üres sír és a Feltámadottal való találkozás nem a régi életvitel folytathatóságának garanciája, hanem sokkal több: ő lesz a feltámadott Krisztus *első tanúja*. Ez akkor is képtelenségnek tűnt és ma is szinte hihetetlen: egy asszony a Feltámadott első tanúja és a húsvéti öröm első hírnöke egy olyan világban, ahol az asszonyok tanúvallo-másának nem volt súlya. De ebben is meglátszik, hogy az *új teremtés ereje szét-feszíti a régi világ rendjét*. A küldetés tartalma felette áll minden társadalmi kötöttségnek, hagyománynak és szokásnak. Ezt ma sem lehet másként! Akit az Úr elhív és rábízta az ő üzenetét, nem hamisíthatja meg az üzenetet az által, hogy az emberi elvárásoknak igyekszik megfelelni. Egy idős, szolgálatban

hűséges lelkipásztor így fakadt ki egy alkalommal: „semmit nem éreztem annyira megalázónak eddigi szolgálatom során, mint amikor azon elvárás előtt találtam magam, hogy az embereknek valami hízelgőt mondjak. Ilyenkor úgy éreztem magam, mint pogány pap keresztyén köntösben.”

Milyen üzenetet kell átadnia Máriának? „Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz...”(17b.v.). Ebben az üzenetben több van egyszerű helycserénél. Jézus szavai a tanítványokat, s ezzel minket is testvérekké tesz. Meglepő, mert eddig arról hallottunk, hogy Jézus a Fiú, Isten az Atya, elsősorban Krisztusnak Atyja. Erről olvasunk a János evangéliumában, és ez megfelel az ember általános vallásos meggyőződésének. Ugyanakkor be kell látnunk: nagyon sok embernek nehezebb esik Istent mint Atyát elképzelni vagy elfogadni? Túl sok rossz emlék és tapasztalat torlódott fel családok életében, nemzedékek együttélése során.

De Húsvét után valami történik: Isten már a *mi* Atyánk is! Hogyan lehetséges ez? Hisz eddig arról hallottunk, hogy Isten és ember között áthidalhatatlan a távolság. Az üres sír és a sír mellett felismerhetetlen Istenfia ezt az igazságot még inkább alátámasztotta. Mária nem érinthette meg a feltámadottat, köztük ott volt a halál... Most mégis arról hallunk, hogy ez a távolság megszűnik? Igen, csak *másként!* Azáltal, hogy Krisztus felmegy az Atyához beteljesedik mindaz, amit korábban mondott: „senki sem mehet az Atyához, csakis én általam”(14,6). Nos ennek a lehetősége teremődik meg feltámadásával. Ő előre megy, hogy helyet készítsen választottainak (14,3). Íme az út nyitott Isten felé – ő a mi Atyánk, ő a mi Istenünk!

Krisztus feltámadásával nem nagyobb lesz a távolság Isten és ember között, hanem elhárul minden akadály. „Láttam az Urat” mondja Mária a tanítványoknak, és elmondja azt az üzenetet, amit a Feltámadott rábízott. Ezzel az üzenettel és ezzel a bizonyosságtétellel kezdődik el az a történet, amelynek mi is részesei vagyunk. Ez az üzenet adhat a mi életünk számára ma is új erőt, örömet és reménységet.

Mi nem mondhatjuk, hogy láttuk az Urat úgy, mint Mária – de megvallhatjuk, hogy *Krisztus az Úr (Kyrios)*, nem pedig a császár vagy a mai világ hamis bálványai. Nem tarthatja függőségben a pénz, politika vagy szenvedély modernkori istensége azt, aki a Feltámadottat Úrnak vallja. Kérdés: el tudunk indulni ezzel az üzenettel? Sikerül függetleníteni magunkat a kötöttségektől, emberi elvárásoktól? Érdemes, mert ez az üzenet ad erőt ahhoz, hogy elinduljunk egymás felé, és mint az Atya gyermekei vessük bele az üres sírba mindazt, ami elválaszt egymástól (legyen az harag, előítélet, sértődöttség vagy gőg). Egyedül a gyülekezet az a hely, ahol az Atya családjának légkörét, s a majdani mennyei közösség örömét megtapasztalhatjuk – és ahol Krisztus Lelke által megajándékoz jelenlétével, megragad kegyelmével, felnyitja szemünket, megfordítja életutunkat. Hiszen ő nemcsak nevünkön szólít, hanem

új névvel ajándékozott meg; felvett az ő nevébe, az egyház testébe. Nem tények és újabb isten-bizonyítékok erősítik meg az ember hitét – hanem annak a megtapasztalása, hogy *együtt* lehetünk *Isten gyermekei*. Ezért lehet a Húsvét a mi istenfiúságunk ünnepe – éppen a feltámadás által leszünk egészen és igazán az Istenéi. Ámen!

4. Példák, képek, szemelvények

a). *Kányádi Sándor: Halottak napja Bécsben* (1976) - részlet

Befonnak egyszer téged is
Valami pompás koszorúba
Idegen lesz majd és hideg
Minden akár e bécsi utca
Elgurulsz mint egy villamos
Utánad felgördül a vágány
.....
Oszlopnak vetett háttal
Hallgattam az ágoston-rendiek
Fehérre meszelt templomában
Hallgattam a rekviemet

Mert a legárvább akinek
Még halottai sincsenek
Bora ecet könnye torma
Gyertyájának is csak korma
Állogálhat egymagában
Kezében egy szál virággal
Mert a legárvább akinek
Még halottai sincsenek
.....

(Kányádi Sándor válogatott versei. Holnap Kiadó, Budapest 2006. 49-65.)

b). A katolikus pap-festő (a sváb Chagallnak nevezett) *Sieger Kröder* megfestette ezt a jelenetet. A képen egy temető látható, rengeteg sírkövel. Mária térdel Jézus nyitott, de üres sírja felett. A sír fölé hajol, de arcát hátra fordítja. A régi és az új teremtés határán térdel, anélkül, hogy tudna róla. A háttérben az égen fekete, vörös, sötétkék színek váltakoznak, amelyen átsüt a fény. Mára kezét az elmozdult sírkövön tartja, amelynek felirata latinul: Názáreti Jézus. Ez a sírkő ép. A többi sírkő szintén elmozdult, de olvasható feliratuk(héberül): Ádám és Éva (a régi teremtés megtestesítői). Ez utóbbi kövek repedtek,

Húsvét I.

töredezetek. A régi elmúlt, íme újjá lett minden. Mária hátrafordított arcán visszatükröződik a fény, a felismerés fénysugara.

Megtekinthető: http://www.schwabenverlag-online.de/maria-von-magdalena-am-grab-p-380.html?cPath=23_24_35

5. További szempontok az istentisztelet alakításához

- Tekintettel arra, hogy Húsvét első napján nemcsak aktív keresztyének vesznek részt az istentiszteleten, érdemes a **lekció** során a megelőző szakaszt, *Jn 20, 1-10* verseit felolvasni. Ez teológiai szempontból is indokolt, az összefüggések feltárása érdekében.

- **Kapcsolható igeszakaszok:** Ézs 43,1; Lk 8,1-2; Jn 10,1-18

- **Énekválasztás:** bár az Úri Ima a liturgia része, tekintettel a prédikáció 3. egységére érdemes a *Mi Atyánk* imádságot még tudatosabbá tenni a 484. dicséret éneklése által.

- **További énekek:** 347,3; 357

6. Ajánlott irodalom

- Dr. Lenkeyné dr. Semsey Klára: *János Evangéliuma 13-21. részek magyarázata. A DRHE Újszövetségi Szemináriumának tanulmányi füzetei.* Debrecen 2001. 187-192.

- Gál Ferenc: *János evangéliuma.* Szent István Társulat. Budapest 1987. 339-341.

- Ulrich Wilckens: *Das Evangelium nach Johannes.* NTD 4. Göttingen 1998¹⁷. 307-310.

- Rudolf Bultmann: *Das Johannesevangelium.* Göttingen 1964¹⁸, 528-534.

- Siegfried Schulz: *Das Evangelium nach Johannes.* NTD 4. Göttingen 1975¹³. 241-244.

Dr. Fazakas Sándor